

**„Dniu Trzeci Maja, dniu nam święty,
hołd ci należy nieść,
choć dziś narodu
cel wytknięty, pamięci twojej cześć!**

**W sercach ci trzeba wznieść ołtarze
za jasny wspomnień kwiat,
który rokrocznie niesiesz, w darze
z minionych dawno lat...”**

Zbliżyła się 230 rocznica uchwalenia przez Sejm Czteroletni ustawy rządowej zwanej Konstytucją 3 Maja.

W tym roku w sposób szczególny odtwarzamy i przeżywamy brzemienne dla przyszłości Polski chwile, gdy obóz patriotów polskich wyrwał naród z zakłętą kręgu niemocy, rozkładu i zgorznienia. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, świadomy znaczenia Konstytucji 3 Maja jako ważnego elementu pamięci zbiorowej oddając hołd jej twórcom ustanowił rok **2021 Rokiem Konstytucji 3 Maja**.

W tym roku szkolnym ze względu na trwającą pandemię nie spotkamy się na uroczystej akademii w szkole, jednak pamięć o Konstytucji 3 Maja jesteśmy winni naszym przodkom - wielkim patriotom. Realizujemy bowiem ich testament patriotyczny - przekazania wielkich wartości demokracji - wobec współczesnych pokoleń.

Przypomnijmy sobie okoliczności, w jakich powstała w 1791 roku Konstytucja 3 Maja.

Pierwszy rozbiór Polski uderzył jak grom niespodziewany, a tak ogłuszający, że przerażenie odebrało siły, obezwładniło wszystkich. Pod wpływem tego ciosu obudziło się sumienie narodowe. Jednak znaleźli się jeszcze ludzie, którzy chwalili stary porządek i nie chcieli dostrzegać zbawienia w reformach społeczno-politycznych.

Elekcje, bezkrólewie, liberum veto, konfederacje, wolność szlachecka zmieniona w swawolę, tron bez władzy, skarb bez pieniędzy, obrona bez wojska – oto szereg przyczyn, które prowadziły Polskę do nieuchronnego upadku. Nad poprawą Rzeczypospolitej myśleli od dawna troskliwi o los ojczyzny obywatele.

Wiosną 1791 roku stosunki w Europie zaczęły się układać dla Polski niepomyślnie. Rosja chce zdobyć sobie swobodę działania w Polsce. Rząd pruski porozumiał się z Austrią i zmierza do odnowienia stosunków z carycą, co staje się kolejnym zagrożeniem dla Polski.

W kraju, przeciwnicy reform, rozwijają swą działalność, szukają poparcia u obcych dworów, podburzają zacofaną szlachtę, gdyż ewentualne reformy ratujące kraj, zabierały im niszczące Polskę przywileje.

Ostatnią próbą ratowania zagrożonej ojczyzny było przygotowanie i wprowadzenie przez Polaków – patriotów - mimo sprzeciwów wielu - ważnego dokumentu – Konstytucji.

Udało się!

3 maja 1791 roku Sejm Czteroletni po wielu trudach, tłumaczeniach, uchwalił Konstytucję - dokument, który dawał Polsce szansę.

W atmosferze ogromnego uniesienia patriotycznego król Polski Stanisław August Poniatowski złożył przysięgę na Konstytucję.

**„ W imię Boga w Trójcy Jedynej, ja Stanisław August, z Bożej Łaski i woli narodu król Polski, dla dobra powszechnego, dla ugruntowania wolności, dla ocalenia ojczyzny naszej i jej granic z największą stałością ducha niniejszą konstytucję uchwalamy i tę całkowicie za świętą, za niewzruszoną deklarujemy, dopóki by naród wyraźną wolą swoją nie uznał potrzeby odmienienia w niej jakiego artykułu.
Tak nam Panie Boże dopomóż.”**

Spółeczeństwo Warszawy z ogromną radością przyjęło nowy akt prawny, wiwatując od rana na Placu Zamkowym na cześć ich twórców.

Akt ten bowiem wprowadzał prawdziwą wolność, jednocześnie likwidując to, co niszczyło Polskę i ciągnęło ją na dno Europy! Mimo wszystkich niedociągnięć, które wynikały z pośpiechu w pracy nad tekstem Ustawy Rządowej, ale i z niewielkiego dorobku ówczesnej myśli konstytucyjnej, polska konstytucja stała się symbolem jedności suwerenności narodu polskiego i widomym znakiem jego siły, który w trudnym okresie dziejowym zdołał położyć podwaliny pod odrodzenie narodowe.

Nowoczesna ustawa zasadnicza z dnia 3 maja 1791 roku była drugą konstytucją na świecie, a wprowadzenie jej w życie być może odmieniłoby historię naszego kraju.

Jednak od samego początku konstytucja miała wielu wrogów wśród samych Polaków i w połowie 1792 roku wskutek agresji rosyjskiej i konfederacji targowickiej została obalona.

Ojczyznę zakuto w podwójne kajdany. Polska zniknęła z mapy Europy na ponad 120 lat. O swoją wolność i prawa musieli Polacy walczyć ponad wiek.

Konstytucja 3 Maja stała się w tych latach symbolem wewnętrznych sił narodu, zdolnego do politycznego odrodzenia się.

Po II Wojnie światowej zaprzestano obchodzenia rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

Dopiero 6 kwietnia 1990 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zdecydował przywrócić jako święto państwowe dzień 3 Maja – to jest rocznicę uchwalenia naszej pierwszej konstytucji.

**W górę serca! – wstały świty,
w Polsce cudny maj!
Blask ozłocił już gór szczyty,
wolny polski kraj!
Rozbudziła się w Narodzie wiara
w siłę, moc!
Tylko trzeba trwać nam w zgodzie
od świtu – po noc!
Niechaj z wieży biją dzwony
jak jest wielki kraj.
Niech na wszystkie głoszą strony:
„Wiwat Trzeci Maj” !**

